

منبع: امتحان نهایی

در سروده زیر، دو نمونه آرایه "تشخیص" بیابید و بنویسید.

"این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند / ... / و نخستین احساس عشق را در جایی می جوید که خود در آنجا به دنیا آمده است / همانجا که شاید اینک دست زمان و صورت ظاهرش، مرده نشانش دهد."

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

۲ از شنیدن اسم شهر، قند در دلم آب میشد.

۳ هرکه بیروزی است روزش دیر شد

۴ تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.

۵ وصول به حُسن ممکن نشود الا به واسطه عشق.

۶ مهمانها سخت در محظور گیر کرده، تکلیف خود را نمیدانند.

۷ سعی کردم که پابرجای شما بگذارم؛ مثل برق و باد خودم را به سنگ برسانم.

۸ برکش ز سر این سپیدمعجر بنشین به یکی کبود اورند

۹ ز خورشید و از آب و از بادو خاک نگردد تبه نام و گفتار پاک

۱۰ وانیامد در جهان زین راه کس نیست از فرسنگ آن آگاه کس

۱۱ به دستور فرمود تا ساروان هیون آرد از دشت، صد کاروان

۱۲ در سروده زیر، مقصود شاعر از "نان و هوا" چیست؟

"نان را از من بگیر، اگر میخواهی / هوا را از من بگیر، اما / خندهات را نه."

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

در سطرهای زیر بر چه نکاتی تأکید شده است؟
 "چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است، یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن.
 که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

"دست انابت به امید اجابت به درگاه حق - جلّ و علا - برداشتن" و بیت زیر، بر کدام مفهوم مشترک تأکید دارند؟
 "بنده همان به که ز تقصیر خویش غُذر به درگاه خدای آورد"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

باتوجه به سروده زیر، مقصود نقّال از "قصّه درد" چیست؟
 "همچنان میرفت و میآمد / همچنان میگفت و میگفت قدم میزد / قصّه این است این قصّه؛ آری قصّه درد است"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

کدام بیت بیانگر داوری مردم درباره "سیاوش" است؟
 الف) سر پُر ز شرم و بهایی مراست اگر بیگناهم رهایی مراست
 ب) همی‌داد مژده یکی را دگر که بخشود بر بیگنه دادگر

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

مولانا در مصراع نخست بیت زیر، چه کسانی را سزاوار همنشینی عارف (نی) دانسته است؟
 "نی حریف هرکه از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

بیت زیر نمایانگر کدامیک از وادیهای هفتگانه عرفان است؟
 "صد هزاران سایه جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید تو"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

"صرف کردن صیغه بلعُث" در عبارت زیر، نمایانگر چه مفهومی است؟
 "مهمانها بدون تخلف، تمام و کمال دور میز حلقه زده، در صرف کردن صیغه بلعُث اهتمام تامی داشتند."

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

"باآنکه جیب و جام من از مال و می تهیست
ما را فراغت نیست که جمشید جم نداشت"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

مراد از "سر پر زدن" در عبارت "به قول بیرجندیها در این دو شهر، تنها، یک سرپری زدیم" چیست؟

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۱

از بیت‌های زیر، برای هریک از مفاهیم خواسته‌شده، یک معادل کنایی بیابید و بنویسید.

الف) چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی باید زدن سنگ را بر سبوی

ب) روی‌ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک گریبان برکنند

ا) به وحدت رسیدن: ۲) آزمایش کردن:

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

باتوجه به سرودهٔ زیر، شاعر هر روز خود را ملزم به تکرار چه سخنی می‌داند؟

"هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / و آنچه را قدیمی است قدیمی ندانم: که تو از آن منی و من از آن تو، / درست مانند نخستین باری که نام زیبای تو را تلاوت کردم."

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

در جدول زیر، هریک از ابیات، یادآور کدام وادی از وادی‌های هفت‌گانهٔ عطار است؟ (از ستون مقابل انتخاب کنید)

الف	"دل چه بندی در این سرای مجاز هفت پست کی رسد به فراز"	۱) توحید
		۲) طلب
ب	"صدهزاران سایهٔ جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید تو"	۱) فقر و فنا
		۲) حیرت

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

بیت "راستی خاتم فیروزه بواسحاقی خوش درخشید

ولی دولت مستعجل بود"، چه مفهوم مشترکی با نوشتهٔ زیر دارد؟

"آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد که چند صبحی تا حبشه و قلب آفریقا نیز پیش راند اما همه می‌دانیم که دولت مستعجل بود."

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

باتوجه به عبارت زیر، شرط راهیابی به عالم عشق چیست؟
 "در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند."

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

در بیت "پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند" مقصود شاعر را از "آتش درون" و "سوخته جان" بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

مضمون مشترک ابیات زیر را بنویسید.
 "نی حدیث راه پر خون می‌کند" قصّه‌های عشق مجنون می‌کند
 "شیرمردی باید این ره را شگرف" زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

مفهوم کلی قسمت‌های مشخص شده را بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

زین پیش دلاورا کسی چون تو شگفت حیثیت مرگ را به بازی نگرفت

گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی گفت جرم راه رفتن نیست ره همواره نیست

معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۴۰۰

نالۀ مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است

کرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است و او شرمسار

بخند؛ زیرا خندۀ تو / برای دستان من، / شمشیری است آخته

وانیامد در جهان زین راه، کس نیست از فرسنگ آن آگاه کس

کرانه‌های فرات، خط از کرانه رود تیر می‌خواندند.

بدانگه که شد پیش کاووس باز فرود آمد از باره، بردش نماز

خودتان را بزنید به ناخوشی و بگویید طبیب قدغن کرده؛ از تخت‌خواب پایین نیایید.

هریک از ابیات زیر، کدام وادی از هفت وادی "منطق‌الطیر" را به یاد می‌آورد؟
 الف) مرد حیران چون رسد این جایگاه در تحیر مانده و گم‌کرده راه
 ب) هشت‌جنت نیز اینجا مرده‌ای هفت‌دوزخ همچو یخ افسرده‌ای

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

مفهوم مرتبط با هر گزینه را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

الف) هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم (پرهیز از کهنه‌گرایی / نامکتر بودن قصه عشق)

ب) گلّه ما را گله از گرگ نیست کاین همه بیداد شبان می‌کند (از ماست که بر ماست / عدالت‌خواهی)

۴۰ مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

الف) دیدم توطئه ما دارد می‌ماسد.

ب) از این بهانه‌تراشی‌هایش داشتم شاخ درمی‌آوردم.

معنی هریک از متن‌های زیر را به نثر روان بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
 امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
 امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

۴۱ آری اکنون تهمتن... / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود

۴۲ این بدبخت‌ها سال آزرگار، یک‌بار برایشان چنین پایی می‌افتد.

۴۳ در عالم پیر، هرکجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است

۴۴ (عشق جاودانی) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود قرار می‌دهد.

ستون اول (بیت‌ها)	ستون دوم (مفاهیم)
۱ از دست و زبان که برآید	ناپایداری قدرت
۲ من که هرآنچه داشتم اول ره گذاشتم	دشواری راه عشق
۳ خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد	بیگانه‌ستیزی
۴ کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود و کجا بود و کی‌اش نام نهادند	ازجان‌گذشتگی عاشق
	ناتوانی در سپاسگزاری از خداوند

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

باتوجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

"کس چون تو طریق پاک‌بازی نگرفت
زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت
با زخم نشان سرفرازی نگرفت
حیثیت مرگ را به بازی نگرفت!"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

مخاطب شاعر در این دو بیت کیست؟

مقصود از به بازی گرفتن حیثیت مرگ چیست؟

کدام یک از ابیات زیر، به سخن مشهور، "کلُّ شئی یَرْجِعُ إِلَى أَصْلِهِ" اشاره دارد؟

الف) کز نیستان تا مرا ببریده‌اند
ب) هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش
در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند
بازجوید روزگار وصل خویش

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

متن‌های زیر چه مفهوم مشترکی دارند؟

- "من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو"
- "صحرايي که حتی درختش، غارش، کوهش و سنگریزه‌اش آیات وحی را بر لب دارد."

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

شاعر در بیت "گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان
اشاره کرده است؟

گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست" به کدام پدیده اجتماعی

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۹

۵۰ هر نفسی که فرومی‌رود ممدّ حیات است و چون برمی‌آید، مفرّح ذات

۵۱ هرکسی از ظنّ خود شد یار من از درون من نجست اسرار من

۵۲ ور ایدون که زین کار هستم گناه جهان‌آفرینم ندارد نگاه

۵۳ آدمی به هرجا می‌رود گمان می‌کند به غایت‌القصوای مقصود خود رسیده است.

۵۴ وانایم‌د در جهان زین راه کس نیست از فرسنگ آن آگاه کس

معنی و مفهوم را به نثر روان بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸

۵۵ و صبح، هنگام "چریغ آفتاب" کنار "قنات حسنی" در شهر سیرجان اتراق کردیم.

۵۶ مَعْبَر تمام شد و وارد محوطة پیش روی خاک‌ریزهای دشمن شدیم.

۵۷ و خوان نعمت بی‌دریغش همه‌جا کشیده.

۵۸ در این اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای عمارت بلند شد.

۵۹ گفت: "نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم"

۶۰ این [شعر] عیار مهر و کین مرد و نامرد است

۶۱ هریکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش

۶۲ در غم ما روزها بیگاه شد روزها با سوزها همراه شد

۶۳ عین‌القضات، در عبارت "حیات از عشق می‌شناس و ممات بی‌عشق می‌یاب"، چه چیز را سبب ادامه زندگی می‌داند؟

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸

"چون رود امیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم
من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸

در بیت "پنهان مکن آتش درون را

زین سوخته جان شنو یکی پند"، "سوخته جان" چه کسی است؟

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸

در شعر "این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد"، منظور از "کلید گنج مروارید" چیست؟

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸

در بیت "پراگنده کافور بر خویشتن

چنان چون بود رسم و ساز کفن"، منظور شاعر را از "مصراع اوّل" بنویسید.

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸

در بیت زیر، منظور از "نیستان" چیست؟

"کز نیستان تا مرا ببریده‌اند
در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸

بیت "هشت جنت نیز اینجا مُرده‌ای است

هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است"، بیانگر کدام وادی عرفانی است؟

(۱) فنا (۲) توحید

(۳) حیرت (۴) استغنا

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸

بیت زیر به کدام پدیدهٔ اجتماعی عصر شاعر اشاره دارد؟

"گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان
گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست"

امتحان نهایی علوم انسانی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی علوم تجربی دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸
امتحان نهایی ریاضی و فیزیک دوازدهم فارسی شهریور ۱۳۹۸